

درباره موسیقی متن فیلم سکوت

ساخته محسن مخملباف

کیوان میرهادی

گفت که این پدیده در سینما کاملاً امری جا افتاده و مقبول است و استفاده از موسیقی و تم‌های معروف آهنگسازان تاریخ موسیقی و از آن خود کردن این ملودی‌ها اصلاً سرفت هنری یا کپی نیست و بیشتر مفهوم گرت‌برداری یا کانسپچوال دارد و اصلاً قضیه‌یی حساسیت برانگیز نمی‌باشد. پس موسیقی این فیلم مال آقای انتظامی است. برای درک کولاژهای تصویری و حالات ناتورالیستی فیلم نیز می‌توان بیننده را به فیلم‌های «پاراجانف» و مخصوصاً فیلم «رنگ انار» ارجاع داد تا بتواند مفهوم رنگ‌ها و فیگورهای منجمد و تابلو مانند را در خلال قصه فیلم دریابد. سناریوی فیلم نیز نمونه خوبی برای ادبیات می‌نیمال است. نکته آخر، زاویه دوربین از پایین در سکانس نهایی بازار مسگرها از پسرک است که چکش‌ها و تشت‌ها را رهبری می‌کند، پسرک عمداً بور انتخاب شده تا کمی شبیه کارایان به هنگام رهبری این سمفونی باشد و باز هم کارگردان عمداً لبخند معروف کارایان چشم بسته را بر لبان پسرک حک کرده است. کارایان در ضمن ذن - بودیست معرفی بود و شاگردان زیادی در این حیطه داشت، پسرک معصوم فیلم هم شهود غریبی داشت که تقارن این دو امر اصلاً اتفاقی نیست.

به نظر می‌رسد که جماعت سینمارو و مخاطبان فیلم‌های جدی، گد اصلی و مهم این فیلم یعنی فیگور معروف سل سل سل می‌بمَل از سمفونی پنجم اثر بتهوون را در نیافته و نتوانسته‌اند علت وجودی این تم را در فیلم رازگشایی نمایند، حتی شاید این شبهه پدید آمده باشد که چرا نام آقای مجید انتظامی به جای بتهوون آمده است. اما مفهوم این فیلم سمبولیستی - ناتوالیستی ورای این حرف‌هاست. در توضیح این مسأله باید گفت، برای کسی که مفهوم سمفونی پنجم و فیگور اصلی آن را به صورت «دست تقدیر» و «سرنوشت در می‌گوید» می‌داند واضح است که این چهار نت می‌خواهند تقدیری شوم را القاء کنند یعنی که فیلم شوم است و بی‌کار شدن پسرک و لاجرم بیرون کردن او و مادرش به وسیله صاحب‌خانه همان نتیجه‌یی است که کارگردان می‌خواهد از اول فیلم به ما یادآور شود. موسیقی دست در دست ریتم فیلم که دائماً تیره‌وتیره‌تر می‌شود ضرباهنگی قوی‌تر و حجیم‌تر از فیگور سل سل سل می‌بمَل به دست می‌دهد و دست آخر که هر دو امر فوق انجام شده و سرنوشت کار خویش را کرده می‌بینیم که ضربات موسیقی با چکش به روی تشت‌ها حالتی نمادین به خود می‌گیرد. از این موسیقی، بیشتر در فیلم «شیطان در می‌گوید» نیز استفاده شده است. در مورد آهنگساز نیز باید

۲۳ و ۲۵ مهر ماه ۷۹ - سالن رودکی

این روزها، نوازندگان خوب در رشته ویلن سل قلیل‌اند ولی همان‌هایی هم که جرات می‌کنند و روی صحنه رسمی می‌نوازند قلیل‌ترند.

نوازندگی پرشور و تحسین‌برانگیز مهسا قاسمی به جرات، وی را در زمره سولیست‌های مطرح ایرانی قرار می‌دهد که در ضمن حجم رپر تواری که در این دو شب اجرا کرد نیز شایسته تقدیر و حاصل زحمات شبانه‌روزی است. پیانست برنامه که در ضمن یکپا سولیست نیز بود بر جنابیت کار آنسامیل افزوده بود. قاسمی تمپوی Adagio را کمی تند می‌گیرد که کمی از دراماتیسم می‌کاهد، قطعات تفکیکی و اتودوار را عالی اجرا می‌کند و زمانی که به قول معروف «در صدای پیانو می‌خوابد» واقعاً چیزی از یک سولیست بین‌المللی کم ندارد، جای قطعات مدرن و یا پست‌مدرن در رپر توار ایشان در این دو شب خالی بود و می‌توانستند از آهنگسازان ایرانی نیز قطعه‌یی بنوازند. با توجه به جوانی خانم قاسمی (۲۲ سال) و حجم کارهایی که در رپر توار ذخیره دارند، مطمئناً در آینده‌یی نزدیک شاهد موزیکالیت و تفسیر موسیقی دگرگونی‌آز ایشان خواهیم بود به طوری که این امر مشوق نسل خودشان و نسل‌های بعدی‌شان خواهد شد.

رستال ویلن سل و پیانو

مهسا قاسمی: ویلن سل / ایزابلا ملکونیان: پیانو

برنامه ۲۳ مهر ۷۹

آداجیو - یوهان سباستین باخ - لامینور (●●)

اتود کنسرت - آیوازیان - رماژور (●●●)

الژی - گابریل فوره - دومینور (●●)

سونات - ادوار گریک - لامینور در ۳ موومان (●●●)

آداجیو - ویوالدی - رمینور (●●)

سونات - باخ - رماژور در ۴ موومان (●●●●)

ملودی - دوورژاک - سی‌مینور (●●)

گاووت - داوید پوپر - رماژور (●●)

بارکارولا - چایکوفسکی - سل‌مینور (●●●)

پاستورال - کوپرن - سی‌مینور (●●●)

زنهور غسل - کورساکف - لامینور (●●●●)

والس - چایکوفسکی - می‌مینور (●●●)

تارنتلا - پوپر - سل مازور (●●●●)

برنامه ۲۵ مهر ۷۹

آداجیو - شوستاکوویچ - لامازور (●●●●)

اتود کنسرت - آیوازیان - رماژور (●●●●)

سونات - بتهوون - فاماژور در ۲ موومان (●●●●)

الژی - فوره - دومینور (●●●●)

منوئت - دبوسی - سل مازور (●●●●)

تارنتلا - پوپر - سل مازور (●●●)

آداجیو - باخ - لامینور (●●)

سونات - گریک - لامینور در ۳ موومان (●●●)

رومنو و ژولیت - پروکوفیف - لامینور (●●)

آداجیو از سیندرلا - پروکوفیف - دومازور (●●●)

چرخ نخریسی - پوپر - رماژور (●●●●)

بیلاری - فوره - دومینور (●●●●)

رقص - پوپر - رماژور (●●●●)